

**Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru: Nový európsky prístup k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti“**

COM(2012) 742 final

**a na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1346/2000 o konkurznom konaní“**

COM(2012) 744 final – 2012/0360 (COD)

(2013/C 271/10)

Spravodajca: **Pedro Augusto ALMEIDA FREIRE**

Európska komisia sa 12. decembra 2012 rozhodla podľa článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a hospodárskemu a sociálnemu výboru: Nový európsky prístup k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti“

COM(2012) 742 final.

Európsky parlament (15. januára 2013) a Rada (5. februára 2013) sa rozhodli podľa článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1346/2000 o konkurznom konaní“

COM(2012) 744 final – 2012/0360 (COD).

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 29. apríla 2013.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 490. plenárnom zasadnutí 22. a 23. mája 2013 (schôdza z 22. mája 2013) prijal 130 hlasmi za, pričom 1 člen hlasoval proti a 4 členovia sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

## **1. Závery a odporúčania**

### **1.1 Všeobecné závery**

1.1.1 Európa prechádza závažnou hospodárskou a sociálnou krízou, ktorej dôsledky postihujú všetky zložky spoločnosti.

1.1.2 Podpora zachovania podnikov je jedným z opatrení, ktoré Európska únia označila za prostriedok, ako sa dostať z tejto krízy. Dôsledky bankrotov podnikov totiž negatívne zasiahnu nielen dané podniky, ale aj celé hospodárstva členských štátov, a najmä občanov ako daňových poplatníkov, zamestnancov a zamestnávateľov.

1.1.3 Európsky hospodársky a sociálny výbor súhlasí s cieľmi uvedenými v oznámení Európskej komisie, myslí si však, že „druhá šanca“, o ktorej sa v tomto oznámení hovorí, by sa mala dať podnikateľom, ktorí sa poučili zo svojho predchádzajúceho neúspechu, a sú schopní opäť podnikáť na základe prehodnoteného podnikateľského plánu.

1.1.4 Podporuje tiež návrh nariadenia, ktorý však, žiaľ, považuje za nedostatočne ambiciózny.

1.1.5 Musí sa totiž uskutočniť ešte mnoho diskusií a konkrétnych opatrení, aby sa zachovali práva veriteľov a zároveň

zabezpečila rovnováha medzi záujmami podnikateľov a zamestnancov, podporila reštrukturalizácia podnikov, zabránilo sa snahám o získanie výhodnejšieho právneho postavenia (tzv. *forum shopping*) a zlepšila sa koordinácia konkurzných konaní v prípade skupiny spoločností.

### **1.2 Odporúčania k oznámeniu**

1.2.1 EHSV sa domnieva, že možné spôsoby zásadnej harmonizácie konkurzného práva v prípade podnikov sú zaujímavé, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že neboli navrhnuté účinné riešenia hospodárskej krízy, ktorou prechádzajú európske podniky a občania.

1.2.2 Skôr sa prikláňa ku koncepcii „nového začiatku“ (z angl. *Fresh start*), ktorá je ústrednou koncepciou amerického konkurzného práva, než ku koncepcii „druhej šance“, ktorú obhajuje Komisia. Vyzýva ju preto, aby sa zamyslela nad prínosom tejto koncepcie k európskemu konkurznému právu.

1.2.3 Domnieva sa tiež, že zamestnanec by mal byť lepšie chránený a mal by mu byť priznaný štatút prednostného veriteľa.

1.2.4 Súčasťou diskusie musí byť aj otázka neoprávnenej pomoci podnikom v ťažkostiach a EHSV v tejto súvislosti zdôrazňuje, že táto zodpovednosť sa môže vzťahovať nielen na banky, ale aj na ostatné osoby. Vyzýva preto Komisiu, aby tieto parametre adekvátne zvažila.

1.2.5 Domnieva sa, že zavedenie trestnoprávneho aspektu do konkurzného práva nie je žiaduce, pretože by sa tým zvýšil počet prípadov platobnej neschopnosti riešených súdnou cestou a predĺžili by sa lehoty na ich preskúmanie.

1.2.6 Výbor si nemyslí, že systematické využívanie súdov je najlepšie riešenie. Vyzýva Komisiu, aby zvažila myšlienku vytvoriť nové inštalácie, ktoré by boli napr. pridružené k sektoru hospodárstva a ktorých multidisciplinárne zloženie (ekonomické, finančné, právne) by umožnilo lepšie pochopiť podniky a rýchlejšie konať, aby sa im poskytla pomoc pri riešení ich finančných problémov.

1.2.7 Na záver vyzýva Komisiu, aby zvažila návrhy týkajúce sa harmonizácie postavenia likvidátora v tej podobe, v akej ich predložil Európsky parlament vo svojom uznesení z 11. októbra 2011 <sup>(1)</sup>.

### 1.3 Odporúčania k návrhu nariadenia

1.3.1 EHSV podporuje návrh nariadenia, hoci sa obmedzuje iba na procesné pravidlá a jeho cieľom nie je harmonizovať vnútroštátne právne úpravy v oblasti konkurzného konania v prípade podnikov.

1.3.2 Vítá zavedenie povinnosti pre členské štáty zlepšiť pravidlá týkajúce sa uverejňovania informácií o príslušných rozhodnutiach súdu pri cezhraničnom konkurznom konaní vo verejne dostupnom elektronickom registri a prepojenie národných insolvenčných registrov.

1.3.3 Vyzýva však Komisiu, aby zabezpečila, že objem prekladov, súvisiace náklady a lehoty nespomalia konkurzné konania, pretože rýchlosť je nevyhnutným predpokladom úspechu týchto konaní.

1.3.4 Podporuje začlenenie občianskoprávneho konania o nadmernom zadlžení, ktoré by však nemalo byť v neprospech individuálnych dlžníkov. Právo navrhnuté pre podniky, ktorého účelom je uspokojiť požiadavky obchodu, totiž svojou podstatou chráni v menšej miere než právo spotrebiteľa. Odporúča Komisii, aby tejto otázke venovala osobitnú pozornosť.

1.3.5 Na záver vyzýva Komisiu, aby sa pri delegovaní právomocí na účely zmeny a doplnenia príloh nariadenia prihliadalo

na článok 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a na prínos judikatúry ku koncepcii „základných otázok“.

## 2. Úvod

### 2.1 Cieľ balíka opatrení v oblasti konkurzného konania

2.1.1 Iniciatívy obsiahnuté v tomto legislatívnom balíku opatrení sú súčasťou odpovede EÚ na hospodársku a sociálnu krízu, ktorou prechádzajú európske podniky a občania. Zamýšľaným cieľom je podporiť zachovanie podnikov a podnikateľom, ktorí sa ocitli v platobnej neschopnosti, dať druhú šancu.

2.1.2 Metóda, ktorú si zvolila Európska komisia, spočíva v zmene a doplnení nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 <sup>(2)</sup> o konkurznom konaní, tzv. nariadenie o konkurznom konaní, ktoré sa týka výlučne pravidiel medzinárodného práva súkromného pre cezhraničné konkurzné konanie, a v iniciovaní konzultácií na základe oznámenia „Nový európsky prístup k neúspechu v podnikaní a platobnej neschopnosti“.

2.1.3 EHSV sa rozhodol vyjadriť k obom týmto návrhom v jednom stanovisku.

### 2.2 Návrh nariadenia <sup>(3)</sup>

2.2.1 Komisia konštatuje, že nariadenie o konkurznom konaní z 29. mája 2000 je zastarané a že obsahuje týchto päť hlavných nedostatkov <sup>(4)</sup> a preto navrhuje jeho revíziu:

### 2.3 Oznámenie

2.3.1 V oznámení sa správne konštatuje, že návrh nariadenia z 12. decembra 2012 sa obmedzuje na aktualizáciu nariadenia o konkurznom konaní z 29. mája 2000, pretože iba uznáva a koordinuje procesné pravidlá pre vnútroštátne konkurzné konanie bez toho, aby sa harmonizovalo vnútroštátne konkurzné právo pre podniky.

2.3.2 Zámerom oznámenia je napraviť tento nedostatok a preto sa v ňom navrhujú možné spôsoby zásadnej harmonizácie konkurzného práva pre podniky, pričom predmetom úpravy sú výlučne cezhraničné konkurzné konania.

<sup>(2)</sup> Ú. v. EÚ L 160, 30.6.2000, s. 1 a Ú. v. EÚ C 75, 15.3.2000, s. 1.  
<sup>(3)</sup> COM(2012) 744 final z 12. decembra 2012.

<sup>(4)</sup> — rozsah pôsobnosti je príliš obmedzený,  
— pretrváva tzv. *forum shopping* (snaha o získanie výhodnejšieho právneho postavenia) v dôsledku nejednotného uplatňovania pojmu „centrum hlavných záujmov dlžníka“,  
— chýba koordinácia medzi hlavným konkurzným konaním a vedľajším konkurzným konaním,  
— uverejňovanie informácií o konkurznom konaní je nedostatočné,  
— právna úprava v oblasti konkurzného konania v prípade nadnárodných skupín je nedostatočná,  
— Komisia vychádza zo 134 odpovedí na verejnú konzultáciu, ktorá sa začala 29. marca 2012, záverov štúdie komparatívneho práva uskutočnenej Univerzitou v Heidelbergu a Univerzitou vo Viedni, ako i z posúdenia vplyvu, v ktorom sa hodnotili rôzne scenáre reforiem, aby v návrhu nariadenia o konkurznom konaní navrhla spôsoby riešenia spomínaných piatich nedostatkov.

<sup>(1)</sup> Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. novembra 2011, 2011/2006 (INI).

### 3. Všeobecné pripomienky k oznámeniu

#### 3.1 Filozofia nového prístupu

3.1.1 Vychádza z nevyhnutnosti dať podnikateľom druhú šancu a zachovať pracovné miesta.

3.1.2 EHSV sa domnieva, že bankroty podnikov, ako i zakladanie podnikov, je súčasťou cyklu ekonomického života a dynamiky trhu. Bolo by preto nesprávne považovať ich za zlo, ktorému sa musí za každú cenu predísť.

3.1.3 V súlade s týmto chápaním si EHSV myslí, že „druhá šanca“, ktorú spomína Komisia, by sa mala dať podnikateľom, ktorí sa poučili zo svojho predchádzajúceho neúspechu, a sú schopní začať znova na základe prehodnoteného podnikateľského plánu.

3.1.4 Poukazuje tiež na to, že bankroty podnikov môžu byť spôsobené vnútornými príčinami, ako je nesprávne riadenie, ale tiež vonkajšími príčinami v dôsledku nadmernej a nevhodnej regulácie. Štát preto tiež nesie určitú zodpovednosť za bankroty vzhľadom na svoju úlohu zákonodarcu ale tiež úlohu verejného obstarávateľa pri verejných súťažiach <sup>(5)</sup>.

3.1.5 EHSV sa skôr prikláňa ku koncepcii „nového začiatku“ (z angl. *Fresh start*), ktorá je hlavnou koncepciou amerického konkurzného práva <sup>(6)</sup> než ku koncepcii „druhej šance“, ktorú obhajuje Komisia. *Fresh start* je v prevažnej miere kultúrna a nie právna koncepcia, ktorá predpokladá, že dlžník je za určitých okolností oslobodený od osobnej zodpovednosti za svoje dlhy. Týmto spôsobom sa vyhne štádiu súdneho rozhodnutia, na základe ktorého je vyhlásený bankrot podniku, a dlžník môže začať s novým projektom bez toho, aby bol označený za zbankrotovaný subjekt.

3.1.6 Z oznámenia Komisie naopak vyplýva, že „druhá šanca“ spočíva v pokračovaní činnosti. Podľa EHSV by totiž bolo kontraproduktívne umelo udržiavať v hospodárskej štruktúre podniky tým, že sa im dá „druhá šanca“, pričom skúsenosti preukázali, že zvolený model nebol životaschopný.

3.1.7 Takýto postup by mal negatívne dôsledky na dôveru veriteľov a dodávateľov a v konečnom dôsledku by poškodzoval zdravú hospodársku súťaž medzi hospodárskymi aktérmi.

3.2 EHSV podporuje americký prístup ku konkurznému právu a domnieva sa, že k posúdeniu možnosti „nového začiatku“ by sa malo pristúpiť ešte pred tým, ako bude vec predložená súdu.

<sup>(5)</sup> Napríklad pravidlá týkajúce sa bezpečnosti alebo životného prostredia, ktoré sú vo svojej podstate legítimne, môžu škodiť fungovaniu podnikov. Aj lehoty na platby uplatňované verejným obstarávateľom pri verejných súťažiach prispievajú k ťažkostiam, s ktorými sa stretávajú podniky.

<sup>(6)</sup> Thomas H. Jackson, *The Fresh-Start Policy in Bankruptcy Law*, 98 Harv. L. Rev. 1393 (1985); Charles Jordan Tabb, *The Scope of the Fresh Start in Bankruptcy: Collateral Conversions and the Dischargeability Debate*, 59 Geo. Wash. L. Rev. 56 (1990).

### 4. Konkrétne pripomienky k oznámeniu

#### 4.1 Účinná harmonizácia

4.1.1 Rozdiely vo vnútroštátnom konkurznom práve, najmä v prípade spoločností vykonávajúcich cezhraničnú činnosť, vytvárajú konkurenčné nevýhody a problémy, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na oživenie hospodárstva.

4.1.2 Tieto rozdiely vedú k snahám o získanie výhodnejšieho právneho postavenia a v dôsledku toho oslabujú vnútorný trh.

4.1.3 EHSV preto súhlasí s Európskym parlamentom <sup>(7)</sup>, ktorý vyzval na harmonizáciu niektorých aspektov konkurzného práva.

4.1.4 Taktiež žiada Komisiu, aby na základe článku 50, článku 81 ods. 2 alebo článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložila jeden alebo viacero legislatívnych návrhov na zavedenie skutočného európskeho rámca pre konkurzné konanie v prípade podnikov a neobmedzila sa jednoducho iba na procesné pravidlá v oblasti medzinárodného práva súkromného.

4.1.5 Dôsledky platobnej neschopnosti negatívne zasiahnu nielen dané podniky, ale aj celé hospodárstva členských štátov a najmä občanov ako daňových poplatníkov, zamestnancov a zamestnávateľov.

#### 4.2 Zachovanie práv veriteľov

4.2.1 Účelom kolektívnych konaní bolo pôvodne výlučne uspokojenie pohľadávok veriteľov, avšak postupne sa ich účelom stalo zachovanie podniku, udržanie pracovných miest a vyrovnanie dlhu. V poslednej dobe je trendom v legislatíve európskych krajín predchádzať problémom podniku pred tým, ako zastaví platby.

4.2.2 Veriteľ sa obáva začatia kolektívneho konania voči dlžníkovi, pretože nevie, či bude môcť získať dlžné sumy. Prvým dôvodom nespokojnosti je to, že často po začatí kolektívneho konania nemôže byť dlžník trestne stíhaný za žiadnu pohľadávku, ktorá vznikla pred rozhodnutím o začatí konania, a prebiehajúce trestné stíhanie je prerušené. Každý veriteľ musí preto prihlásiť pohľadávku v zákonnej lehote <sup>(8)</sup>.

4.2.3 K druhému pocitu nespokojnosti veriteľa dochádza v prípade nedostatočných aktív; v praxi sa počas kolektívneho konania často navrhne veriteľom, aby si vybrali medzi okamžitou platbou, ak sa vzdajú značnej časti svojich pohľadávok, alebo splatením dlhu počas stanoveného obdobia.

<sup>(7)</sup> Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. novembra 2011, 2011/2006 (INI).

<sup>(8)</sup> Pohľadávky, ktoré sa majú prihlásiť, sú nielen splatnými pohľadávkami alebo pohľadávkami, ktoré majú byť splatné, vzniknutými pred začatím konania, ale aj niektorými pohľadávkami, ktoré vznikli neskôr, pokiaľ sa týkajú služieb poskytnutých pred začatím konania alebo sa nepovažujú za nevyhnutné pre pokračovanie konania.

4.2.4 Pre veriteľa je preto ideálne zabrániť akémukoľvek prípadu platobnej neschopnosti napríklad tak, že pri uzatvorení zmluvy zabezpečí niektoré operácie požadovaním poskytnutia záruk treťou stranou<sup>(9)</sup> alebo požadovaním zaistenia pôžičky, záložného práva alebo hypoték na aktíva podniku<sup>(10)</sup>.

#### 4.3 Lepšie zaobchádzanie so zamestnancami pri konkurznom konaní

4.3.1 Zamestnanci sú prvými obeťami v prípade bankrotu podniku. Pred vyhlásením konkurzu sú im nie vždy vyplatené mzdy a počas tohto neistého obdobia sa nachádzajú v ťažkej osobnej finančnej situácii.

4.3.2 Po začatí kolektívneho konania sa často zvolí zástupca zamestnancov, ktorého úlohou je kontrolovať informácie týkajúce sa nárokov zamestnancov na mzdu. Popri zvyčajných inštitúciách zastúpenia zamestnancov v rámci podniku zabezpečuje sprostredkovanie informácií medzi zamestnancami, súdom a účastníkmi konania.

4.3.3 Sumy, ktoré podnik dlhuje zamestnancom pred začatím kolektívneho konania, sa musia pripísať k dlhom podniku. Toto všeobecné opatrenie je však v skutočnosti veľmi nejasné vzhľadom na rozdiely medzi právnou úpravou a praxou členských štátov. Pre nedostatočnú harmonizáciu týkajúcu sa poradia uspokojovania pohľadávok veriteľov je teda predvídateľnosť výsledku kolektívnych konaní veľmi neistá, pokiaľ ide o zamestnancov.

4.3.4 EHSV si myslí, že zamestnanec by mal byť lepšie chránený a mal by byť považovaný za prednostného veriteľa. Domnieva sa preto, že harmonizácia jeho ochrany by bola užitočná.

#### 4.4 Predchádzanie neoprávnenej pomoci upadajúcim podnikom

4.4.1 Obchodné praktiky niektorých finančných inštitúcií môžu viesť k podporovaniu podnikov, ktoré sa neodvratne nachádzajú v zlej situácii. Vytvárajú tak dojem solventnosti, čo škodí zdravej hospodárskej súťaži na trhu a poškodzuje dobré meno bankového sektora.

4.4.2 EHSV zdôrazňuje, že zodpovednosť za neoprávnenú pomoc sa môže týkať nielen bánk ale aj ďalších osôb vrátane štátu. Vnútroštátne súdy okrem toho považujú za zodpovedných niektorých dodávateľov alebo klientov podniku, pretože svojím správaním nezákonne podporovali činnosť podniku, o ktorom vedeli, že sa neodvratne nachádza v zlej situácii.

4.4.3 Tieto parametre by sa mali tiež adekvátne zväziť na účely harmonizácie konkurzného práva pre podniky.

#### 4.5 Osobitný prípad podvodných bankrotov

4.5.1 K väčšine bankrotov podnikov dochádza z objektívnych dôvodov bez toho, aby ich manažéri konali podvodným spôsobom.

4.5.2 Fenomén podvodných bankrotov však napriek tomu nemožno ignorovať. Komisia sa o tom napokon zmieňuje aj

vo svojom oznámení<sup>(11)</sup> a navrhuje rozlišovať medzi čestným a nečestným bankrotom. Podľa nej by úmyselné alebo nezodpovedné nedodržanie právnych povinností zo strany dlžníka mali podliehať občianskoprávnym postihom a prípadne trestnej zodpovednosti. Likvidačné konania čestných bankrotov by sa preto mali urýchliť.

4.5.3 EHSV je presvedčený o vhodnosti harmonizácie obdobia na zbavenie dlhov a primerane krátkej dĺžky tohto obdobia, najmä v záujme zamestnancov, má však pochybnosti, pokiaľ ide o rozlišovanie likvidačných konaní podľa kritéria čestnosti manažérov, pretože by sa tým zvýšil počet konkurzných konaní riešených súdnou cestou, tieto konania by nadobudli trestnoprávny charakter a predĺžili by sa lehoty na ich preskúmanie.

4.5.4 Zavedenie trestnoprávneho aspektu do konkurzného práva nie je žiaduce. Podľa EHSV sa posúdenie toho, či ide o nečestný bankrot, musí uskutočniť v rámci samostatného konania, ktoré nebude súčasťou konkurzného konania.

### 5. Všeobecné pripomienky k návrhu nariadenia

5.1 EHSV víta rozšírenie rozsahu pôsobnosti nariadenia začlenením hybridných konaní, predkonkurzných konaní, konaní o vyrovnaní dlhu, ako aj konkurzných konaní týkajúcich sa fyzických osôb.

5.2 Víta tiež presnejšiu definíciu okolností, za ktorých možno vyvrátiť domnienku, že za centrum hlavných záujmov právnickej osoby sa považuje miesto, kde má táto osoba registrované sídlo.

5.3 Rovnako pozitívne hodnotí zdokonalenie procesného rámca, ktorý spresňuje rozsah súdnej právomoci v prípade žalôb, ktoré priamo vyplývajú z konkurzného konania alebo ktoré s týmto konaním úzko súvisia, ako napr. odporovacie žaloby.

5.4 Skutočnosť, že vedľajšie konanie už nie je nevyhnutne likvidačným konaním a že ich začatie môže byť zamietnuté, ak nie je potrebné z hľadiska ochrany záujmov miestnych veriteľov, takisto pomáha zlepšiť toto nariadenie rovnako ako rozšírenie spolupráce v rámci hlavného a vedľajšieho konkurzného konania.

5.5 Zaujímavou myšlienkou je aj povinnosť členských štátov zlepšiť pravidlá týkajúce sa uverejňovania informácií o príslušných rozhodnutiach súdu pri cezhraničnom konkurznom konaní vo verejne dostupnom elektronickom registri a prepojenie insolvenčných národných registrov.

5.6 EHSV si však kladie otázku v súvislosti s objemom prekladov, súvisiacimi nákladmi a lehotami, a pripomína, že rýchlosť je nevyhnutným predpokladom úspešného konania.

5.7 Na záver víta povinnosť súdu a likvidátora spolupracovať v konkurznom konaní, ktoré sa týka členov tej istej skupiny spoločností, pretože likvidátorovi poskytuje prostriedky na to, aby účinnejšie konal.

<sup>(9)</sup> Banka alebo riadiaci pracovník.

<sup>(10)</sup> Hnuteľný majetok, aktíva podniku, značky atď.

<sup>(11)</sup> Bod 3.1: Druhá šanca pre podnikateľov po čestných bankrotoch, COM(2012) 742 final.

## 6. Konkrétne pripomienky k navrhovanému nariadeniu

6.1 EHSV si kladie otázku, pokiaľ ide o koordináciu s nariadením (ES) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012<sup>(12)</sup>, ktorým sa má nahradiť nariadenie (ES) č. 44/2001 o právomoci vnútroštátnych súdov a o výkone rozsudkov v Európskej únii, tzv. nariadenie Brusel I. Kladie si otázku, či odôvodnenie 6 v návrhu nariadenia o konkurznom konaní dostatočne jasne definuje kritérium rozdelenia právomocí vyplývajúce z judikatúry súvisiacej s vecou Gourdain<sup>(13)</sup>. Z tejto judikatúry vyplýva totiž obmedzený výklad, pričom určité žaloby podľa nariadenia Brusel I sú rozhodujúce pre konkurzné konanie. Napríklad to, či sa použije alebo nie výhrada vlastníctva, má rozhodujúci význam pre stanovenie rozsahu aktív dlžníka. Vzhľadom na cieľ, ktorým je záchrana podnikov v ťažkostiach, ide o významný aspekt, pretože obnovenie aktív je kľúčové pre úspešné ozdravenie podnikov v ťažkostiach.

6.2 Pokiaľ ide o spoluprácu medzi likvidátormi, Komisia mohla navrhnúť zmenu článku 31, aby sa vo väčšej miere podporovalo uzatváranie memoránd o porozumení medzi likvidátormi. Rôzne postavenie likvidátorov v členských štátoch je totiž prekážkou ich odbornej spolupráci.

6.3 Spolupráca a komunikácia medzi likvidátormi a súdmi by sa mala prioritne týkať inventára, dlhov dlžníka, postupov pri prihlasovaní a overovaní pohľadávok, ako i koordinovaného kolektívneho urovnania vo vzťahu k veriteľom uvedeného v dohodnutom pláne postupu.

6.4 EHSV na záver poukazuje na to, že Komisia plánuje použiť postup delegovania na účely zmeny a doplnenia príloh nariadenia, pričom ako sa zdá, ide o základné otázky, ako je koncepcia kolektívneho konania alebo zoznam osôb plniacich funkciu likvidátora.

## 7. Konkrétne pripomienky týkajúce sa hmotného práva v oblasti konkurzného konania

7.1 Je potrebná harmonizácia testov insolventnosti. V niektorých členských štátoch je totiž začatie konkurzného konania možné iba vtedy, keď sa preukáže, že dlžník sa nachádza v platobnej neschopnosti, zatiaľ čo v iných štátoch je platobná neschopnosť „pravdepodobná v blízkej budúcnosti“ dostatočným kritériom.

7.2 Tieto rozdiely podnecujú *forum shopping* a mali by sa preto odstrániť.

7.3 Zásada právnej istoty si vyžaduje tiež harmonizáciu pravidiel týkajúcich sa prihlasovania pohľadávok.

<sup>(12)</sup> Začiatok uplatňovania nariadenia sa odložil na 10. januára 2015 hlavane preto, aby bolo členským štátom umožnené prispôsobiť vlastné procesné pravidlá z dôvodu zrušenia doložky vykonateľnosti.

<sup>(13)</sup> Súdny dvor Európskej únie, vec Gourdain v. Nadler, 22. februára 1979.

## 8. Začlenenie občianskoprávneho konania o nadmernom zadlžení

8.1 Výbor podporuje nové odôvodnenie 9<sup>(14)</sup>, ktoré navrhuje Komisia.

8.2 Znenie odôvodnení 9 a 10 nariadenia o konkurznom konaní z 29. mája 2000 tomu celkom vyhovuje<sup>(15)</sup>.

8.3 Toto začlenenie by však nemalo byť v neprospech individuálnych dlžníkov. Právo navrhnuté pre podniky, ktorého účelom je uspokojiť požiadavky obchodu totiž svojou podstatou chráni v menšej miere než právo spotrebiteľa. EHSV preto vyzýva Komisiu, aby tejto otázke venovala osobitnú pozornosť.

8.4 Vyzýva tiež Komisiu, aby uvažovala o harmonizácii konkurzného práva v prípade fyzických osôb a prihliadla pritom na záujmy spotrebiteľa.

## 9. Harmonizácia postavenia a právomocí likvidátorov

9.1 Rozdiely v postavení a právomociach likvidátorov v členských štátoch nepriaznivo vplyvajú na riadne fungovanie vnútorného trhu, pretože komplikujú cezhraničné konkurzné konanie<sup>(16)</sup>.

9.2 Je v záujme podnikov a oživenia hospodárstva, aby sa urýchlene uskutočnila harmonizácia *všeobecných aspektov požiadaviek na právomoci a úlohy likvidátora*. EHSV sa preto pripája k Európskemu parlamentu<sup>(17)</sup> a odporúča tieto možné riešenia:

- likvidátor musí byť schválený príslušným orgánom členského štátu alebo vymenovaný príslušným súdom členského štátu, musí mať dobrú povesť a vzdelanie potrebné na vykonávanie svojich úloh,
- musí byť odborne spôsobilý a kvalifikovaný na posúdenie situácie subjektu dlžníka a prevzatie riadiacich funkcií spoločnosti,
- musí mať možnosť využiť príslušné prioritné postupy a získať od spoločností dlhované sumy, a to pred uspokojením veriteľov a ako alternatívu k prevodu pohľadávok,
- musí byť nezávislý od veriteľov a ďalších zúčastnených strán v konkurznom konaní,
- v prípade konfliktu záujmov musí z funkcie odstúpiť.

<sup>(14)</sup> V odôvodnení 9 sa uvádza: „Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na konkurzné konania, ktoré sú v súlade s podmienkami stanovenými v tomto nariadení, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je dlžník fyzickou alebo právnickou osobou, obchodníkom alebo jednotlivcom.“

<sup>(15)</sup> Okrem toho právo niektorých členských štátov to už teraz ustanovuje. V Belgicku sa konanie o kolektívnom vyrovnaní dlhov vzťahuje aj na konania uplatniteľné na spotrebiteľov (zákon z 5. júla 1988). Nemecko nerozlišuje medzi konaniami uplatňovanými na obchodníkov a konaniami uplatňovanými na fyzické osoby (zákon z 5. októbra 1994).

<sup>(16)</sup> V závislosti od členského štátu likvidátorom môže byť úradník alebo súkromná osoba uznaná štátom a určená súdom ale platená veriteľmi.

<sup>(17)</sup> Správa z 11. októbra 2011 s odporúčaniami pre Komisiu o konkurznom konaní v rámci práva obchodných spoločností EÚ (2011/2006(INI)).

9.3 Návrhy Komisie obsiahnuté v článku 31 návrhu nariadenia, ktorý sa obmedzuje na potvrdenie praxe a odkaz na spoluprácu medzi likvidátorom v hlavnom konaní a likvidátorom vo vedľajšom konaní, by mal byť preto ambicióznejšie.

#### **10. Vytvorenie nástrojov mimosúdneho vyrovnania na účinnú podporu a účinný rámec pre podniky**

10.1 Podporovaním rokovacích konaní by sa urýchlili a zefektívnila plány reštrukturalizácie podnikov.

10.2 Priemerná dĺžka týchto konaní a miera ich úspechu pozorovaná v Európskej únii hovorí za prijatie takéhoto prístupu.

10.3 EHSV si okrem myslí, že systematické využívanie súdov nie je nevyhnutne najlepšie riešenie.

Podporuje preto myšlienku vytvoriť nové inštancie, ktoré by boli napr. pridružené k sektoru hospodárstva a ktorých multidisciplinárne zloženie (ekonomické, finančné, právne) by umožnilo rýchlejšie konať, aby sa podnikom poskytla pomoc pri riešení ich finančných problémov.

10.4 Tento systém existuje už vo viacerých krajinách a mohol by sa rozšíriť do ostatných členských štátov.

10.5 Na záver by bolo užitočné, ak by Komisia pravidelne zverejňovala štatistiky týkajúce sa konkurzných konaní podľa nariadenia o konkurznom konaní, aby sa mohla posúdiť účinnosť zavedeného systému.

V Bruseli 22. mája 2013

*Predseda*  
*Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru*  
Henri MALOSSE

---